

UPPSALA
UNIVERSITET

Verktyg Tillgänglighet

Checklista för första kontroll

<https://www.w3.org/WAI/eval/preliminary>

En kort lista om sådant man kan kolla själv att man har fixat till såsom

- Titel på sajten
- Rubriker i korrekt hierarkisk ordning och som är logiska
- Färgkontrast
- Alt-text på bilder
- Formulär där det finns etiketter till kontrollerna
- Kunna tabba sig runt och då även se var man är någonstans
- mfl.

Detta är ett bra ställe att börja på för att dubbelkolla speciellt att strukturen är logisk.

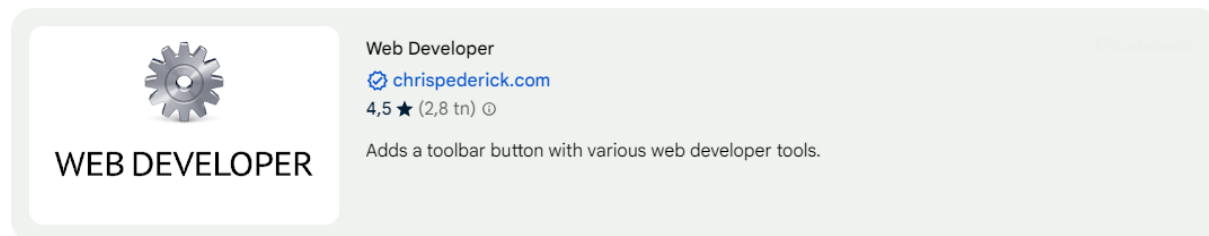
Verktyg för webbläsare

Chrome

<http://chrispederick.com/work/web-developer/>

Den här lägger till verktyget direkt och du behöver inte göra något mer efter installationen. För att hitta den så kollar du i övre högra hörnet för kugghjulet.

Enklast är att gå via adressen ovan, du kan också försöka hitta den via add-on och extensions, det du då söker efter är Web Developer och ska stå att den är från chrispederick. I Chrome ser det ut så här.

Hur fungerar det

Detta verktygsfält har många olika funktioner och du har troligen bara användning för en del av dem. Enklast är att testa sig runt för att se vad som händer, men några tips om varje meny får du här:

Menyval	Hur fungerar det	Exempel – SJ.se
Disable	<p>Här kan du stänga av olika extra funktionaliteter för att se hur sajten fungerar utan dem.</p> <p>Mest intressant är nog att testa hur en sajt fungerar om inte Javascript tillåts.</p> <p>När du gjort ett val så kan du behöva refresha din webbsida för att se resultatet (F5).</p>	<p>Ex. en test på SJ.se där jag stänger av all javascript gör att sidan blir tom förutom en rad som säger att jag måste tillåta javascript.</p>
Cookies	<p>Vissa sajter bygger på att man ska tillåta cookies. I dem sparas information om ex. vem man är, inloggningsuppgifter etc.</p> <p>Lagen säger att om man använder cookies så måste det stå på sajten att det görs så man vet vad som gäller.</p> <p>Väljer du View Cookie Information så får du fram vilka som finns för den sajt du är inne på.</p>	<p>Väljer jag View Cookie Information så får jag fram att den här sajten använder sig av 18 cookies. Tar jag bort dem och refreshar sidan så får jag upp rutan som säger att jag måste godkänna cookies</p>
CSS	<p>Hur fungerar sajten utan stilmall? Vad det handlar om är hur logisk strukturen är och om det går att ta till sig informationen utan designen (färg och form).</p> <p>Du väljer Disable All Styles. Sidan ändras direkt och du ser om du kan ta till dig informationen.</p> <p>När du uppdaterar sidan igen (F5) så kommer stilmallen tillbaka för sidan.</p> <p>Du kan också välja att se stilmallen.</p>	<p>Test på Sj.se visar att jag kan läsa sidan, men jag måste scrolla ner och förbi jättestora bilder för att knappen för att komma till sidan för att söka resa</p>

Forms	Handlar förstås om formulär. Här kan du välja att se koden för formulär bredvid formulärkontrollerna (display form details), ändra så rullgardinslistor blir listboxar (Expand Select Element)	Går jag till söksidan på sj.se och väljer Expand Select Element så säger verktyget att 0 element expanderades. En titt med inspektera visar att man byggt formuläret med div-element
Images	<p>Disable Images är den funktionen som är klart intressantast att testa. Fungerar sajten utan bilder, eller är bilderna så viktiga för sajten att någon information går förlorad utan dem. Och finns det alternativtexter till bilderna som ger mig information om dem. Du behöver uppdatera sidan när du valt detta.</p> <p>Det man också kan göra är att välja Display Alt Attributes, då ser man de bilder som har alternativtext och vad det är för en text. Här finns också alternativet att ersätta bilden med alternativtexten.</p> <p>Du kan även välja att se höjd/bredd på bilderna, storleken i bytes, sökvägen till filen och om det finns brutna länkar till bilder.</p> <p>Du kan också kontrollera vilka bilder som hör hemma i stilmallen genom att välja Hide Background Images</p>	<p>En titt på SJ.se visar att det finns en bild i sidhuvudet men den är dekorativ och sajten fungerar bra utan den.</p> <p>Fotografierna har bra alt-texter när jag väljer att se dem (startsidan)</p>
Information	<p>Här handlar det om att få upp en information om det du vill se, en del visas bredvid elementet och ibland öppnas en ny sida upp. Absolut enklast är att testa dem alla för att se vilken info du får.</p> <p>View Document Outline ger dig en ny sida med rubrikerna i ordning, dels vilka som saknas och de som finns.</p> <p>Bara för att ordningen kan vara korrekt (h1, h2, h3 i ordning) betyder inte att det är korrekt. Man kan ha lagt rubrik på något som inte borde vara rubrik.</p>	På SJ.se så ser jag att det är 7 headings, och de kommer i logisk ordning med rätt hierarki.

Miscellaneous	<p>Display Line Guides är ett bra verktyg när du utvecklar din egen sajt, för att se hur linjerad elementen ligger.</p> <p>Man får fram olika linjer som man kan dra runt och kolla av linjeringen för element</p>	
Outline	<p>Det ritas ut en ram kring det du väljer att se. Väljer du blockelement så ritas en ram runt alla element som är blockelement osv.</p>	
Resize	<p>Här kan du ändra storleken på fönster och på viewport, se vilken storlek fönstret har.</p> <p>Men det är bättre att du testat detta genom att högerklicka och välja inspektera på varje sida istället.</p>	
Tools	<p>Här finns direktmlänkar till valideringen av CSS, HTML och tillgänglighet mfl.</p> <p>Väljer man test av accessibility så kommer man till Wave-sidan</p> <p>Man kan också välja att se koden genom att välj View Source</p>	<p>Tittar man på sj.se i valideringen på CSS så får man inga fel och endast 1 varningar.</p> <p>HTML valideringen har 30 fel, de flesta handlar om felaktiga värden i media queries</p> <p>Testning via Wave visar att det finns 0 fel, 0 kontrastfel och 3 varningar men när jag testat samma sida mot Wave som jag installerat så får jag 3 kontrastfel och 2 varningar vilket verkar mer korrekt</p>
Options	<p>Handlar om inställningar för verktyget</p>	

UPPSALA
UNIVERSITET

Online verktyg

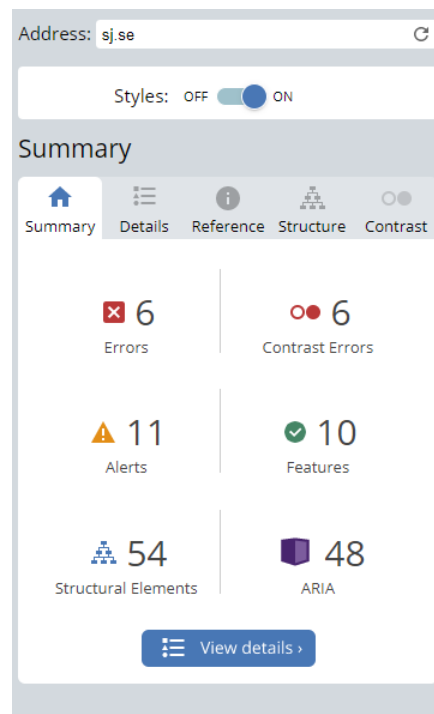
Det finns många olika webbsajter där man kan fylla i URL:en till en sajt och testköra den för att se hur pass sajten följer riktlinjerna. På denna sida <https://www.w3.org/WAI/ER/tools/> finns en lista på olika online-verktyg som är gratis att använda direkt eller ta hem, dock behöver man på de flesta skapa konto.

Den jag rekommenderar att testa är:

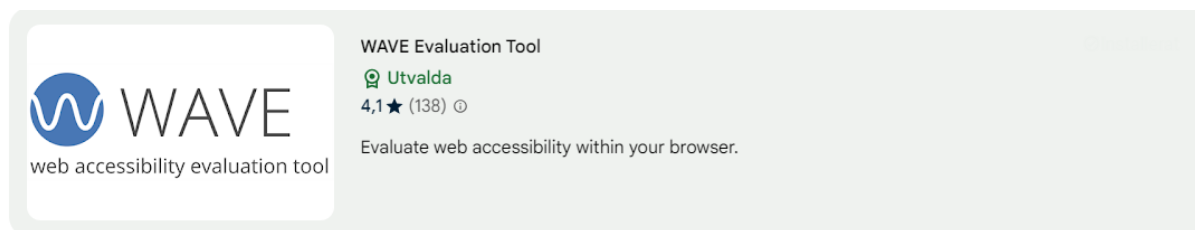
WAVE

<http://wave.webaim.org/>

Den här sidan visar en lista på vänster sida en sammanfattning av vad som hittades. Det är fel och varningar (alerts), features, element, HTML5 och kontrastproblem. Men den visar också sidan som du testat och markerar med olika ikoner vad man funnit. De röda är fel, de gula varningar, de gröna är okej och de blå är elementen som finns. Klickar man på varje ikon på sajten så får man veta vad det hela handlar om. Välj details-fliken och man får även där förklaring till vad det hela handlar om.

Det här verktyget finns också att installera som tillägg i webbläsaren. Ser ut så här i Chrome.

Symbolen för Wave lägger sig i övre högra hörnet på webbläsaren. Gå till sidan du vill testa och klicka på symbolen.

UPPSALA
UNIVERSITET

Testa färgkontrast

WebAIM

WebAIM: <http://webaim.org/resources/contrastchecker/>

Här finns ett verktyg för att testa färgkontraster online. Du måste dock få fram hexakoden för färgen du vill testa, då det inte finns någon pipett att använda.

Contrast Checker

Även detta är ett onlineverktyg: <https://contrastchecker.com/>

Du fyller i hexakoden för de färger du vill testa och får då se hur det ser ut med textfärg och bakgrunden i 12px och 18 px och om det är godkänt och då på vilken nivå.

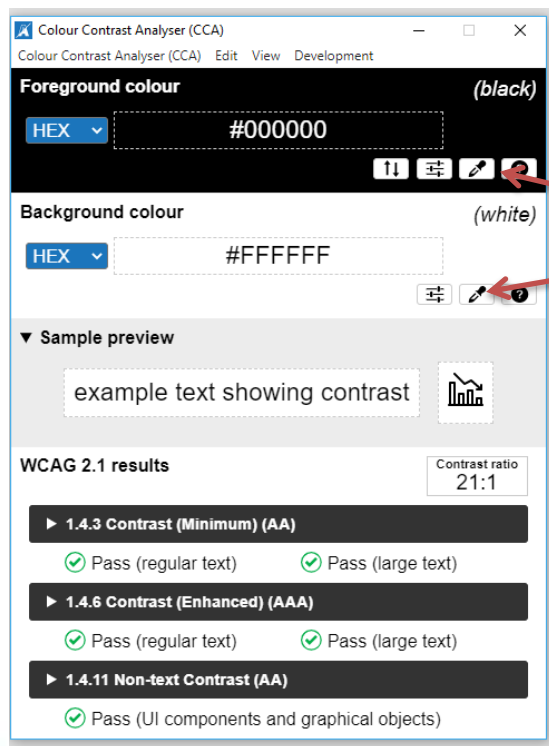
Adobe Color

Går man till sidan för Adobe Color där man kan välja och skapa färgscheman så finns i den nedre menyn Tillgänglighetsverktyg där man kan skriva in färgkoderna och se hur bra kontrast de har. Adressen till sidan är: <https://color.adobe.com/sv/create/color-contrast-analyzer>

Contrast Analyser

För att ladda hem ett verktyg för färgtestning så går man till sajten:

<https://www.paciellogroup.com/resources/contrastanalyzer/> och tar hem det verktyget. Finns för både Windows och Mac.

Pipett-
verktyg

Med pipett-verktygen kan man klicka på sajten för att få fram den färg som finns i texten och den som finns i bakgrunden och se om kontrasten är godkänd eller inte.

Du kan också välja att se hur textfärgen ser ut för olika färgblindheter genom att välja View -> Color blindness simulator